

VỀ CHÍNH SÁCH TÔN TRỌNG VÀ BẢO VỆ QUYỀN TỰ DO TÔN GIÁO Ở TRUNG QUỐC

Tóm tắt: Tôn trọng quyền tự do tôn giáo thực chất là làm cho vấn đề tôn giáo trở thành vấn đề tự do lựa chọn của cá nhân người dân. Người dân lựa chọn theo tôn giáo hay không theo tôn giáo, đối với Nhà nước, đó hoàn toàn là việc riêng tư của mỗi cá nhân. Đây là quyền lợi cơ bản của người dân được ghi trong Hiến pháp của nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa, cũng là nguyên tắc cơ bản để Đảng Cộng sản Trung Quốc ứng xử với tôn giáo. Bài viết này trình bày cơ sở căn bản, nội dung và bản chất của chính sách “tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo” của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Từ khóa: Chính sách, tôn giáo, Trung Quốc, tự do.

1. Dẫn nhập

Tôn trọng và Tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo là chính sách nhất quán, kiên định, lâu dài của Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ). Chính sách này dựa trên nền tảng là thế giới quan tôn giáo của chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời kết hợp với tình hình thực tiễn ở Trung Quốc. Trước khi nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa được thành lập năm 1949, ĐCSTQ đã luôn quán triệt việc thực hiện chính sách tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo trong ứng xử và giải quyết các vấn đề tôn giáo. Tuy có những giai đoạn khó khăn, trắc trở nhưng cùng với sự phát triển của cách mạng Trung Quốc, chính sách tự do tôn giáo của ĐCSTQ không ngừng được bổ sung và hoàn thiện.

Thông qua tổng kết lý luận và thực tiễn từ khi thành lập nước cho đến nay, ĐCSTQ đã rút ra nhận thức rằng, trong điều kiện Nhà nước xã hội chủ nghĩa như Trung Quốc, chỉ có thể thực hiện chính sách tự do tôn giáo trong ứng xử và giải quyết các vấn đề tôn giáo, bởi đó là quan điểm đúng đắn, phù hợp với điều kiện Trung Quốc.

* Nghiên cứu sinh khoa Tôn giáo học, Học viện Khoa học xã hội.

2. Cơ sở của quan điểm tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo

Chủ nghĩa Mác - Lênin là chủ nghĩa vô thần triệt để, về mặt thế giới quan là đối lập hoàn toàn với các tôn giáo. Song chủ nghĩa Mác không phủ nhận “sạch trơn” vai trò của tôn giáo, đồng thời cho rằng việc ứng xử với tôn giáo không phải là việc đơn giản, hơn nữa việc ứng xử với tôn giáo phải luôn gắn với nhiệm vụ cách mạng. Cho dù là lật đổ chế độ tư bản chủ nghĩa hay là xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa, đã là chính đảng của giai cấp vô sản thì đều cần xây dựng mặt trận dân tộc thống nhất, đoàn kết rộng rãi tất cả các lực lượng có thể đoàn kết, bao gồm mọi quần chúng nhân dân không cùng tôn giáo. Mọi hình thức công khai tuyên chiến với tôn giáo hay dùng mệnh lệnh hành chính để tiêu diệt tôn giáo đều là hành động sai lầm và hậu quả của nó là đẩy quần chúng tin đồ sang phía đối lập, gây khó khăn bất lợi cho sự nghiệp cách mạng. Thực tiễn của cuộc “Đại cách mạng văn hóa” diễn ra vào những năm 1966 - 1976 ở Trung Quốc đã chứng minh cho điều này. Cách mạng văn hóa đã dùng chuyên chính để thủ tiêu tôn giáo và hệ lụy là không những không tiêu diệt được tôn giáo mà còn gây ra những hậu quả nghiêm trọng, phá hoại mặt trận thống nhất yêu nước giữa Đảng với các tôn giáo, từ đó dẫn đến ảnh hưởng xấu tới mối quan hệ giữa Đảng với quảng đại quần chúng nhân dân.

Xuất phát từ cơ sở lý luận là thế giới quan tôn giáo của chủ nghĩa Mác và thực tiễn của tôn giáo, cũng như hoạt động tôn giáo ở Trung Quốc trong suốt 55 năm qua, ĐCSTQ đã tổng kết và rút ra những bài học kinh nghiệm rằng:

Thứ nhất, tôn giáo có quy luật khách quan của sự nảy sinh, phát triển và diệt vong, điều đó không phụ thuộc vào ý chí của con người. Trong giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội, thậm chí là trong cả thời kỳ lịch sử của chủ nghĩa xã hội, tôn giáo vẫn có cơ sở tồn tại của nó và cho dù muốn hay không muốn thì nó vẫn sẽ có sức ảnh hưởng lớn đối với một bộ phận quần chúng nhân dân. Do vậy, ĐCSTQ, với tư cách là chính đảng cầm quyền, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng tư tưởng, trong ứng xử và giải quyết các vấn đề tôn giáo cần tôn trọng quy luật khách quan, không thể can thiệp thô bạo hay cưỡng chế, cấm đoán tôn giáo.

Thứ hai, tôn giáo thuộc về vấn đề nhận thức tư tưởng. Đảng Cộng sản Trung Quốc vẫn luôn chủ trương đối với những vấn đề nhận thức tư tưởng cần áp dụng biện pháp dân chủ, giáo dục, thuyết phục chứ không

thể áp dụng biện pháp thô bạo, càng không thể áp dụng biện pháp chuyên chính. Sự thất bại của cuộc “Đại cách mạng văn hóa” trong ứng xử với tôn giáo đã để lại cho Trung Quốc một bài học sâu sắc.

Thứ ba, việc cải cách chế độ tôn giáo ở Trung Quốc đã khiến cho đại bộ phận chức sắc tôn giáo đều hướng theo đường hướng hành đạo “yêu nước, yêu giáo”; đại đa số quần chúng có tín ngưỡng, tôn giáo và không có tín ngưỡng, tôn giáo đều trở thành chủ nhân của đất nước, trở thành lực lượng tích cực trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội mang đặc sắc Trung Quốc. Tôn trọng và bảo vệ tôn giáo của quần chúng tín đồ; phát huy tính tích cực của họ, huy động ý chí và sức mạnh của họ vào việc thực hiện mục tiêu chung xây dựng chủ nghĩa xã hội nhiệm vụ quan trọng của Đảng trong giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội. Đồng thời, đây cũng là yêu cầu tất yếu để xây dựng và phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của chủ nghĩa xã hội mang đặc sắc Trung Quốc.

Từ bài học kinh nghiệm như trên, ĐCSTQ nhận thức rằng, một mặt vừa phải kiên trì quán triệt thực hiện chính sách tự do tôn giáo, đoàn kết chức sắc tôn giáo và quảng đại quần chúng tín đồ nhằm tích cực tham gia vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội; mặt khác, phải không ngừng giáo dục thế giới quan khoa học cho thế hệ trẻ, nâng cao nhận thức tư tưởng cho họ. Hai công việc này tưởng như mâu thuẫn nhưng thực ra chúng có quan hệ tương hỗ, được thống nhất trong cương lĩnh chung và đường hướng cơ bản của Đảng trong giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội. Trong quá trình thực hiện chính sách tự do tôn giáo, ĐCSTQ đã gặp phải không ít khó khăn, song thực tiễn một lần nữa khẳng định, chỉ kiên định quán triệt chính sách này mới góp phần thúc đẩy cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội phát triển.

3. Nội dung cơ bản của quan điểm tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo

Tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo là một trong những chủ trương, chính sách cơ bản của ĐCSTQ trong ứng xử và giải quyết những vấn đề tôn giáo. Chủ trương, chính sách này đã được ghi vào Hiến pháp của nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa, trở thành ý chí chung của quốc gia. Điều 36 quy định:

“Công dân nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa được hưởng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo.

Không một cơ quan Nhà nước, tổ chức xã hội hay cá nhân nào được cưỡng bức công dân tin hay không tin bất kỳ tôn giáo nào, hay phân biệt đối xử với những công dân tin hay không tin bất kỳ tôn giáo nào.

Nhà nước bảo vệ các hoạt động tôn giáo bình thường. Không một ai được lợi dụng tôn giáo để tiến hành các hoạt động phá hoại trật tự công cộng, làm tổn hại sức khỏe công dân hay cản trở hệ thống giáo dục của Nhà nước.

Các cơ quan tôn giáo và công việc tôn giáo không phụ thuộc vào bất kỳ sự chi phối nào từ nước ngoài”¹.

Qua những nội dung của điều 36, có thể thấy, chính sách tự do tôn giáo của Trung Quốc gồm những phương diện chủ yếu sau:

Thứ nhất, công dân có quyền tự do theo tôn giáo và quyền tự do không theo tôn giáo. Điều này được quy định rõ ràng và đầy đủ hơn trong Văn kiện số 19 của Ban Chấp hành Trung ương ĐCSTQ ban hành ngày 31/3/1982. Văn kiện chỉ rõ, Trung Quốc là một quốc gia đa tôn giáo và chính sách tôn giáo cơ bản của Đảng là “tôn trọng và bảo vệ tự do tôn giáo”, cụ thể là “Mỗi công dân vừa có quyền tự do theo tôn giáo vừa có quyền tự do không theo tôn giáo; có quyền tự do theo tôn giáo này, cũng có quyền tự do theo tôn giáo khác; trong cùng một tôn giáo thì có quyền tự do theo giáo phái này, cũng có quyền tự do theo giáo phái kia; có quyền tự do trước đây không theo tôn giáo nay theo tôn giáo, và có quyền tự do trước đây theo tôn giáo nay không theo tôn giáo nữa”². Văn kiện cũng quy định rõ: “Trong quá trình quán triệt thực hiện chính sách này, đồng thời với việc nhấn mạnh bảo vệ quyền tự do theo tôn giáo của công dân cũng cần nhấn mạnh bảo vệ quyền tự do không theo tôn giáo của công dân. Đây là hai mặt không thể thiếu của cùng một vấn đề. Bất kỳ hành vi nào cưỡng bức người không theo tôn giáo phải theo tôn giáo hay cưỡng bức người theo tôn giáo không được theo tôn giáo nữa đều là xâm phạm tự do tín ngưỡng của người khác, và do đó đều là sai lầm cực đoan, quyết không thể dung thứ”³.

Đồng thời, Văn kiện nhấn mạnh: “Bất kỳ cơ quan nhà nước, đoàn thể xã hội và cá nhân nào cũng không được cưỡng bức công dân theo hoặc không theo tôn giáo nào, không được phân biệt đối xử giữa công dân theo tôn giáo và công dân không theo tôn giáo. Nhà nước bảo vệ các hoạt động tôn giáo bình thường”⁴.

Văn kiện còn chỉ rõ: “Cần làm cho vấn đề tôn giáo trở thành vấn đề tự do lựa chọn của cá nhân công dân, trở thành công việc riêng tư của cá nhân công dân”⁵. Điều này cho thấy tôn giáo được xem là quyền con người cơ bản của mỗi cá nhân.

Đặc biệt, một trong những điểm đáng lưu tâm của Văn kiện đó là việc nhấn mạnh đến sự thống nhất về lợi ích chính trị và kinh tế cơ bản giữa quần chúng có tôn giáo và quần chúng không có tôn giáo. Văn kiện cho rằng, cần nhận thức đầy đủ về vấn đề này để tránh việc mở rộng sự khác biệt về niềm tin tôn giáo, coi đây chỉ là sự khác biệt thứ yếu chứ không phải là bức tường ngăn cách đối lập, từ đó thúc đẩy sự đoàn kết giữa họ để cùng nhau phấn đấu vào sự nghiệp chung xây dựng và hiện đại hóa chủ nghĩa xã hội.

Như vậy, quyền tự do tôn giáo bao hàm cả nội dung tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo và không tôn giáo của công dân. Bất kỳ cơ quan Nhà nước, đoàn thể xã hội và cá nhân nào cũng không được hạn chế quyền tự do theo tôn giáo hay không theo tôn giáo của công dân; không được phân biệt đối xử đối giữa công dân theo tôn giáo và công dân không theo tôn giáo, không thể vì lý do theo hay không theo tôn giáo mà dẫn đến những hiện tượng bất bình đẳng về quyền lợi và nghĩa vụ của công dân.

Tuy nhiên, công dân trong khi thực hành quyền tự do tôn giáo không được làm tổn hại đến lợi ích của quốc gia, của xã hội và của tập thể cũng như làm tổn hại đến quyền lợi hợp pháp của các công dân khác. Đảng và Nhà nước Trung Quốc nhiều lần khẳng định, bất kỳ ai cũng không được tiến hành tuyên truyền vô thần luận ở các cơ sở hoạt động tôn giáo hay phát động các cuộc tranh luận về hữu thần và vô thần trong quần chúng tín đồ; bất kỳ tổ chức và tín đồ tôn giáo nào cũng không được truyền giáo, tuyên truyền hữu thần luận, phân phát ấn phẩm tôn giáo khi chưa được sự phê chuẩn của các ban ngành có liên quan của Chính phủ theo pháp luật ở những nơi ngoài cơ sở tôn giáo. Chủ trương này của Đảng và Nhà nước Trung Quốc được coi như là một sự thương lượng, thỏa hiệp với giới tôn giáo nhằm thúc đẩy sự đoàn kết và hợp tác giữa quần chúng theo tôn giáo và quần chúng không theo tôn giáo.

Có thể thấy, nội hàm của quyền tự do tôn giáo hết sức phong phú, bao hàm cả quyền lợi và nghĩa vụ cần thực hiện. Tự do tôn giáo trở thành chính sách nhất quán của Đảng và Nhà nước Trung Quốc nhằm bảo vệ

quyền tự do tôn giáo hợp pháp của người dân và nhằm tăng cường thúc đẩy sự đoàn kết thống nhất với giới tôn giáo để tổng hợp sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Thứ hai, tôn giáo cần hoạt động trong khuôn khổ của chính sách và pháp luật. Lịch sử Trung Quốc chưa từng diễn ra tình trạng “chính giáo hợp nhất”. Trong thời kỳ quân chủ, giai cấp thống trị một mặt lợi dụng tôn giáo để thần thánh hóa địa vị thống trị của mình và coi đó là công cụ để nô dịch nhân dân về mặt tinh thần; nhưng mặt khác cũng không cho phép các thế lực tôn giáo mở rộng lực lượng, phản kháng đấu tranh, uy hiếp vị trí vương quyền của mình.

Sau khi nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa được thành lập, Chính phủ Trung Quốc dựa trên chính sách tự do tôn giáo để thực hiện nguyên tắc “chính giáo phân ly”. Theo nguyên tắc này, Nhà nước tôn trọng tất cả các tôn giáo chứ không ưu ái hay hạn chế một tôn giáo nào; các tôn giáo lớn nhỏ đều bình đẳng trước pháp luật, nhà nước không phân biệt đối xử với bất kỳ một tôn giáo nào. Nhà nước bảo vệ tất cả các hoạt động tôn giáo diễn ra bình thường trong khuôn khổ của chính sách, hiến pháp và pháp luật; các tổ chức tôn giáo tự chủ trong giải quyết các công việc nội bộ của tôn giáo như lập trường học, in ấn, xuất bản kinh sách, mở các cơ sở từ thiện xã hội... Tuy nhiên, không tôn giáo nào được can thiệp vào hành chính, tư pháp và giáo dục.

Từ năm 1982 đến nay, đặc biệt là với sự ra đời của Văn kiện số 6 năm 1991, Chính phủ Trung Quốc tiến hành quản lý bằng pháp luật các cơ sở tôn giáo và các sự vụ tôn giáo. Dựa trên pháp luật hiện hành của Nhà nước và các chính sách đang thực thi, Chính phủ Trung Quốc bảo đảm trên thực tế quyền tự do tôn giáo; bảo đảm cho các hoạt động tôn giáo diễn ra một cách có trật tự; bảo vệ cho quyền lợi hợp pháp của các tổ chức tôn giáo. Tuy nhiên, các hoạt động tôn giáo cũng không được phép vượt ra ngoài khuôn khổ của Hiến pháp và pháp luật. Các tổ chức tôn giáo sau khi được cấp phép thành lập sẽ nhận được sự bảo vệ của pháp luật nhưng đồng thời cũng phải chịu sự ràng buộc về pháp luật. Các phần tử phản động là tín đồ tôn giáo hay không phải là tín đồ tôn giáo lợi dụng tôn giáo để tiến hành các hoạt động phạm pháp đều bị xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

Thực hiện nguyên tắc “chính giáo phân ly” trong mối quan hệ giữa chính trị và tôn giáo không có nghĩa là cắt đứt mọi sự tham dự của giới

tôn giáo vào quản lý và hiệp thương các công việc của đất nước. Trong các Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc và Hội nghị Hiệp thương Chính trị đều có sự tham gia của một lượng lớn đại biểu đại diện cho các chức sắc và tín đồ tôn giáo, tập trung phản ánh ý chí và nguyện vọng chung của giới tôn giáo. Nhà nước trong quá trình hoạch định chính sách tôn giáo cũng đều trung cầu ý kiến từ phía chức sắc và cơ sở tôn giáo.

Nhìn chung, những năm qua, các tôn giáo ở Trung Quốc đều chung sống hòa thuận, bình đẳng, độc lập, tự chủ trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật. Đại bộ phận quần chúng tín đồ tôn giáo đều tham gia tích cực vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, các cuộc xung đột tôn giáo về cơ bản không xảy ra.

Thứ ba, các tổ chức tôn giáo và công việc nội bộ của tôn giáo không chịu sự chi phối của các thế lực nước ngoài.

Trong lịch sử đã từng có thời kỳ, nhất là trong khoảng hơn 100 năm kể từ sau Chiến tranh Nha phiến năm 1840, Công giáo và Tin Lành Trung Quốc bị chủ nghĩa đế quốc và thực dân nước ngoài lợi dụng, khống chế. Sau thành lập nước, Công giáo và Tin Lành Trung Quốc thông qua phong trào phản đế yêu nước thực hiện độc lập, tự chủ, tự xây dựng giáo hội và tự trị, tự truyền, tự dưỡng (Tam Tự). Hiện nay, độc lập, tự chủ, tự xây dựng trở thành nguyên tắc chung không thay đổi của các tôn giáo ở Trung Quốc trong giải quyết các mối quan hệ đối ngoại. Tuy nhiên, kiên trì nguyên tắc độc lập, tự chủ, tự xây dựng không có nghĩa là các tôn giáo Trung Quốc cắt đứt mọi mối quan hệ giao lưu với chức sắc và tổ chức tôn giáo của các nước trên thế giới mà ngược lại, các tôn giáo Trung Quốc đều mong muốn thúc đẩy, mở rộng hoạt động giao lưu với nước ngoài nhằm tăng cường sự hiểu biết và tình hữu nghị giữa nhân dân Trung Quốc với nhân dân các nước trên thế giới. Dĩ nhiên, đối với những âm mưu và hành động can thiệp, khống chế các tôn giáo Trung Quốc, Chính phủ Trung Quốc và các tôn giáo Trung Quốc đều sẽ kiên quyết phản đối.

Thứ tư, đảng viên ĐCSTQ không được theo tôn giáo. Tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo của người dân nhưng Đảng và Nhà nước Trung Quốc cũng quy định rằng đã là đảng viên của ĐCSTQ thì không được theo tôn giáo. Cơ quan của Đảng và mỗi đảng viên của Đảng Cộng sản đều phải kiên trì quan điểm duy vật và vô thần luận của chủ nghĩa Mác.

Văn kiện số 19 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc chỉ ra rằng: “Đảng của chúng ta tuyên bố và thực hiện chính sách tự do tôn giáo không có nghĩa rằng đảng viên của Đảng Cộng sản có thể tự do theo tôn giáo. Chính sách tự do tôn giáo của Đảng là áp dụng đối với công dân nước ta nói chung chứ không thích hợp đối với đảng viên của Đảng Cộng sản. Một người đảng viên của Đảng Cộng sản không giống với một người công dân bình thường, đó là thành viên của chính đảng của chủ nghĩa Mác và vì vậy lẽ dĩ nhiên phải là người theo chủ nghĩa vô thần chứ không thể là người theo chủ nghĩa hữu thần... Đây là nguyên tắc hoàn toàn rõ ràng, đối với toàn Đảng mà nói, từ nay về sau vẫn sẽ kiên trì quán triệt chấp hành”⁶.

Thông tri của Ban Tổ chức Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc về giải quyết thỏa đáng vấn đề đảng viên Đảng Cộng sản theo tôn giáo cũng khẳng định: “Đảng viên Đảng Cộng sản là đội tiên phong của giai cấp công nhân được giác ngộ chủ nghĩa cộng sản, là người theo chủ nghĩa vô thần và do đó chỉ có thể tin theo chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông; không được theo tôn giáo, không được tham gia vào các hoạt động tôn giáo, đi ngược lại với tính chất của Đảng, làm suy yếu lực lượng chiến đấu của tổ chức Đảng, hạ thấp uy tín của Đảng trong quần chúng, gây cản trở cho việc quán triệt thực hiện chính sách tôn giáo của Đảng”.

4. Thực chất của quan điểm tôn trọng quyền tự do tôn giáo

Tôn trọng quyền tự do tôn giáo thực chất là làm cho vấn đề tôn giáo trở thành vấn đề tự do lựa chọn của cá nhân người dân. Người dân lựa chọn theo tôn giáo hay không theo tôn giáo, đối với Nhà nước, đó hoàn toàn là việc riêng tư của mỗi cá nhân. Đây là quyền lợi cơ bản của công dân được ghi trong Hiến pháp của nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa, cũng là nguyên tắc cơ bản để ĐCSTQ ứng xử đối với tôn giáo. Tuy nhiên, nói như vậy không có nghĩa rằng vấn đề tôn giáo đối với ĐCSTQ hoàn toàn là việc của cá nhân. Lênin đã từng viết: “Đối với nhà nước mà nói, tôn giáo phải là một việc tư nhân, nhưng đối với đảng của chính chúng ta, thì bất luận thế nào, chúng ta không thể coi tôn giáo là việc tư nhân được”⁷.

ĐCSTQ lấy chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Mao Trạch Đông, lý luận Đặng Tiểu Bình làm nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động. Do đó, ĐCSTQ xác định thực hiện chính sách tự do tôn giáo; tôn trọng

tôn giáo của quần chúng tín đồ không có nghĩa rằng Đảng bỏ qua công tác giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức lối sống, văn hóa khoa học đối với họ. Quần chúng theo tôn giáo và quần chúng không theo tôn giáo đều cần tiến hành giáo dục chủ nghĩa yêu nước, chủ nghĩa xã hội; đặc biệt là cần phổ cập tri thức văn hóa khoa học hiện đại; ra sức bồi dưỡng họ trở thành những con người xây dựng chủ nghĩa xã hội có lý tưởng, có đạo đức, có văn hóa, có kỷ luật. Dĩ nhiên, trong quá trình tuyên truyền giáo dục này cần hết sức chú trọng đến cách thức và phương pháp, cần không làm ảnh hưởng đến tôn giáo của quần chúng tín đồ, không làm tổn hại đến tình cảm tôn giáo trong họ.

Tóm lại, quyền tự do tôn giáo của công dân là chủ trương nhất quán của ĐCSTQ, là quyền lợi cơ bản mà Hiến pháp quy định cho mỗi người dân. Tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tôn giáo của người dân là thể hiện sự tôn trọng quy luật khách quan, sự tôn trọng và bảo vệ nhân quyền của ĐCSTQ. Đây cũng là yêu cầu tất yếu để đoàn kết quần chúng nhân dân, tập hợp trí tuệ và sức mạnh của họ cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội mang đặc sắc Trung Quốc. Tôn trọng và bảo đảm quyền tự do tôn giáo là chủ trương và chính sách đúng đắn của ĐCSTQ. Tuy nhiên, việc không cho phép đảng viên ĐCSTQ theo tôn giáo là một quan điểm cứng nhắc, có phần cực đoan của ĐCSTQ, đi ngược với Hiến pháp, pháp luật cũng như các quy định, văn bản khác. Việc này cũng khiến cho chủ trương, chính sách tôn trọng và bảo đảm quyền tự do tôn giáo của ĐCSTQ không có được ý nghĩa đầy đủ, trọn vẹn./.

CHÚ THÍCH:

- 1 *Toàn tập Hiến pháp thế giới* (quyển Thượng), Nxb. Phát thanh truyền hình Trung Quốc, 1989: 88.
- 2 Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, *Văn kiện số 19 ngày 31/3/1982*.
- 3 Tlđđ.
- 4 Tlđđ.
- 5 Tlđđ.
- 6 Tlđđ.
- 7 V.I. Lênin Toàn tập, tập 12: Chủ nghĩa xã hội và tôn giáo, Nxb. TB. M, 1979: 170 - 171.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, *Văn kiện số 19 ngày 31/3/1982*.

2. Ma Linh (2010), “Chính sách tôn giáo của Đảng thời kỳ chủ nghĩa xã hội mang đặc sắc Trung Quốc”, *Thế giới quản lý*, số 5.
3. Gia Nhuận Quốc (2013), *Tôn giáo và chính sách tôn giáo ở Trung Quốc*, Nxb. Học viện Hành chính quốc gia.
4. Hùng Khôn Tân (2008), *Lý luận tôn giáo và chính sách tôn giáo*, Nxb. Văn hóa tôn giáo.
5. *Toàn tập Hiến pháp thế giới* (quyển Thượng), Nxb. Phát thanh truyền hình Trung Quốc, 1989.
6. *V.I. Lênin Toàn tập*, tập 12: Chủ nghĩa xã hội và tôn giáo, Nxb. TB. M, 1979.

Abstract

DISCUSSION ON CHINESE POLICY ON RESPECT AND PROTECTION FOR THE RIGHT OF RELIGIOUS FREEDOM

Respect for freedom of religion means religious affairs become a free choice of each individual. “Human being believe in, or do not believe in any religion” for the State that is a personal affairs. This is a fundamental human right that was written in the Constitution of People's Republic of China, it also is a principle to behave towards religions of the Chinese Communist Party. This article indicates the basis, content and essence of the Chinese Communist Party’s policy on “respect and protection for the right to freedom of religion”.

Keywords: China, freedom, policy, religion.